

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemanj velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemanj velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 182.

V Ljubljani, v četrtek 10. avgusta 1893.

Letnik XXI.

Katol. polit. društvo za Dolenjsko in njegove naloge.

(Govoril dr. Fr. Papež na shodu „Katol. polit. društva“ v Novem Mestu.)

Ljubezen do našega naroda vstvarila je željo v izvrševalnem odseku I. katol. shoda, da naj se izvrše čim najpreje sklepi ljubljanskega shoda, čim najpreje tudi po Dolenjskem; in zato smo določili današnji shod; — ljubezen do naroda je privabila in pripeljala na ta shod množino somišljenikov, toliko, kolikor jih še ni bilo dosedaj v tem mestu na nobenem shodu. Razpravlja se danes o velikih nalogah našega naroda — in te razprave naj imajo velike v marsikaterem oziru preosnovalne posledice in daleč segajoči vtis na vse udeležence današnjega shoda, pa tudi na druge.

Resolucije prvega slovenskega katoliškega shoda izrekajo glavna načela katoliško-političnega postopanja za bodočnost.

To so načela, katera ne ostanejo samo beseda, katera morajo veljati kot dejstvo za neutrudeno, požrtvovalno delovanje.

Iz teh resolucij si zberem jaz danes le eno samo, katera se glasi: „Prvi slovenski katoliški shod izraža željo, naj katoški narodnjaki, kjer se kaže potreba, snujejo nova politična društva.“

Gledé izvršitve te resolucije je katoliška organizacija cilj in sredstvo. Z današnjim shodom je vlani še-le pričeta katoliška narodna organizacija dospela daleč naprej do one zmožnosti, katera je potrebna za novo početje.

Današnja vsestranska udeležba nam pa kaže, da je ravno sedaj pravi čas, da se v izvršitev resolucije, katero sem poprej prebral, — osnuje novo društvo za Dolenjsko v Novem Mestu, kakoršnega dosedaj še ni. In za to hočem danes govoriti.

Dosedaj so razvite strankarske razmere na Dolenjskem tako, da je narod na Dolenjskem za naša načela probujen, da se je oživila katoliško-narodna zavest, da je delovanje že pričeto na vseh krajih in da čvrsto napreduje tako, da je narod pripravljen za bodočnost, — za nove napredne čine, da torej nič ni čakati, odlašati, nič preračunjavati, kar je že dosedaj preračunjeno, marveč, da se vsi somišljeniki zbero in vredijo svojo lastno sredino v novem društvu, in da v tem društvu posvetijo svoje moči katoliško-političnemu velikemu smotru.

In to društvo ne more biti drugo nego politično.

Le v političnem društvu razpravljajo se vse težnje, vsa vprašanja, katera segajo v življenje posameznikov, občin, okrajev in cele dežele, — vsa vprašanja, katera so v kaki meri v zvezi z duševno omiko, z ljudskim zaslužkom, z obnim blagostanjem, in sploh z vsem, kar je v kakem obziru pod vplivom deželne ali državne politike.

V drugih društvih, kakor so že osnovana, se ne more razpravljati n. pr. o socialnem življenju, o delavski plači, o trgovinskih in obrtnih razmerah, o javnem varstvu, o krščanski vedi in umetnosti, o občinskih, deželnih in državnih volitvah. V političnem društvu je to mogoče.

In ravno to je Dolenjcem potreba ne samo omogočiti — kajti možno je to tudi v katoliško-političnem društvu v oddaljeni Ljubljani — marveč treba je to tudi olajšati, ker je nastalo

življenje hitrejše, nujnejše; veliko je takih zadev, katere veljajo posebe za Dolenjce, ki so osodopolne in morajo biti rešene nujno in v istih krogih, kateri so neposredno prizadeti.

Tako na primer: Kmalu se otvori dolenska železnica, promet se pomnoži, posebno tudi za premogokope, tovarnarje, veletržce, — obrt in kupčija se razvije; — pridejo pa tudi novi podjetniki, katerih ni bilo prej nič ali le malo videti; podjetniki bodo računali na dolensko revščino, na nizko delavsko plačo; — skušali bodo končno prehiteti domače ljudi v izkoriščevanju bogatih naravnih zalog, — prehiteti v dobičku, presegati v premoženju in vsled tega tudi v socialnem vplivu.

To bi bilo vsekako pogubno za narod, kajti to bi morda naredilo ali pomnožilo kmetški in delavski proletarijat, npravnstveno revščino, rodilo bi reveže na duši, telesu in imetju.

V vseh teh ozirih je politično društvo na pravem mestu in pri takih razmerah je društvu naloga sodelovati z občinami, z deželnimi in državnimi poslanci, z deželno in državno oblastjo.

Pri takem sodelovanju pa postopa društvo vedno le po znanih, proglašanih katoliško-političnih načelih; torej mu je priložnost vplivati po lastnih načelih v blagodejne namene, narodu v gmotni in npravn blagor.

In za tako delovanje je menda vendar mogoče pridobiti še sodelovalcev v nasprotnem taboru.

Saj je treba v blagi narodni namen le nekaj sporazuma.

Saj ni treba nemogočega jedinstva v vseh stvareh, ni treba spojenja v eno celoto — dovelj je naravno sodelovanje.

Pri sodelovanju preneha vsaj toliko nasprotstva, kolikor je stvarno zapovedano.

Katoliško politično društvo slovensko je pač in bode stalo in sodelovalo na stališču, kakoršno je določeno na prvem slovenskem katoliškem shodu.

Vesoljna sprava z drugo narodno stranko bi bila torej misliti še le na tem našem stališču, in ker to ni dosežno, mislimo pa vsaj na dostojno mejsebojno občevanje, kadar se gre za obestransko priznana načelna vprašanja.

Upajmo toraj v taki vojni stan, v katerem se posreči vsaj takrat privabiti sotrudnika iz drugega tabora, kadar se gre za brezdvomno načeloma priznano narodno korist. In pri tem ozirajmo se še na enega sotrudnika.

V probujo slovensko-katoliške zavesti je mnogo vplivalo slovensko-katoliško časnikarstvo. To naj toraj tudi sodeluje z društvom z vso pozornostjo in požrtvovalnostjo.

To velja posebno glede „Dolenjskih Novic“.

„Dolenjske Novice“ so si priborile trdno stališče tako vplivno, da izrekamo željo, naj bo ta list sodelavec ali pa glasilu novega političnega društva; ostane naj pa v sedanjem obsegu, da je lahko pristopen ljudstvu. Ta list naj deluje vzporedno z ljubljanskim „Slovencom“, v kolikor se gre za vzajemne zadeve, deželne ali vesoljne katoliške.

Vsi katoliški listi pa imajo eno splošno nalogo pri sodelovanju s katoliško-političnimi društvi.

Društvu sodelalec naj bode toraj vse slovensko-katoliško časnikarstvo.

S tem sem došel sotrudnike zaželenega dolenskega polit. društva, kakor jih ima ali si jih želi tudi ljubljansko društvo.

Omenil sem nalogo časnikarstva kat.-slov., a ta naloga je seveda naloga vseh kat.-narodnih društev. Pri nas v naši deželi je še posebna naloga za stopati prava načela nasproti protivni nam stranki.

Ta naloga je: delovati v tesnejšo svezo katoličanov raznih avstrijskih narodov in v prvi vrsti v tesno zvezo duhovščine s posvetnjaki.

Po vseh slovenskih pokrajinah mora oživeti mejsebojno občevanje in razširiti se mora zaupanje posvetnih stanov v duhovniški stan, da se sporazumno vred postopanje proti škodljivemu liberalizmu, kateri je imel dosedaj pri nas le nenameravane vspehe, da je namreč probudil in ojačil nasprotna prava načela prvega katoliškega shoda nasproti idejam pristašev nasprotne mlade stranke.

Mi ne moremo želiti in tudi ne želimo, da bi izginila mladih stranka, kakor nikdo ne želi, da bi izginila naša duhovita mladež, katera naj le bo prevzetna, dokler je nezrela in nedorastla.

V naravi hitro sprejemljive in še hitreje sprejemljive mladine imamo najjasnejšo sliko naše mlade stranke. Taka mlada stranka tedaj ni že sama po sebi narodu v škodo; nevarnost bi nastala stoprv, če bi ne bilo več mož, ki bi poleg glasne in nase ponosne mladine mirno in zvesto skrbeli za narodov obstanek in srečo njegovo, če bi mladina užugala moško treznost in politični razum, s kratka če bi jela nadvladovati.

Toda v manjši meri, kot je drugod v drugih državah, — je pri nas vrsta onih nezadovoljnih duhov, kateri skušajo, v sedanje življenje postavljati odlomke pravnega položaja iz oddaljene bodočnosti.

A kakšna bode državnopravna bodočnost? Na to politična nasprotna stranka odgovarja brez dolgega premišljevanja iz neosušljivega vira človeškega političnega poželenja.

Za njo ni nobene težave v vseh takih vprašanjih; politična mladež misli, da je vprašanja že rešila, ko jih samo ugiblje, in da nič drugega treba ni, nego uvesti, kar je že sklenila.

To je njena pomota, proti kateri mora nastopiti konservativna stranka v boj, da vzdržuje sedanje gotove razmere proti negotovim sanjarskim obetom politične mladine. Gotove, varne razmere so neobhodno potrebne za vsak napredek, kateremu je odprta široka pot za vse socialne skupine. Naša naloga je, vzdrževati tako široko pot potrpežljivo in zaupno v božje zakone.

Konservativna ali — recimo primerno sedanjim razmeram — katoliško-politična stranka nikdar ne pozablja, da je vprašanje o najboljšem narodnem razvoju in o narodni sreči ob enem vprašanje o najboljši državni upravi. To vprašanje je za posvetne razmere človeštva najtežje, in o njegovi rešitvi vémo mi sami po sebi le to, da se ugiba brez konca in da politične spremembe označujejo posamezne faze tega brezkončnega ugibanja.

Ravno ta prikazen v socialnem razvoju uči vsakega mislečega, da mora verovati na neznane zakone, mogočnejše od osebne in državne volje, stalne in neodvisne od vsakega. Brez te vere v večno Previdnost, temeljujoče v živem krščanstvu, ni stalnosti v dobrih, še manj pa trpežne vstrajnosti v slabih časih.

Samo napredujoča katoliško-politična stranka vstraja in ostane na svoji poti. Kar jo oživlja, je zaupanje v božjo pomoč, v večno trdna njena načela,

v zdrave narodne sile in v lastno požrtvovalno silo. Najgotovješe pot do pravega narodnega katoliško-političnega razvoja in življenja pa vodi vedno in povsod prava, goreča ljubezen do naroda.

Ljubezen do naroda nam je napotilo za politični boj, da ohranimo in branimo kri svojega roda proti sovražnim nam narodom, da pa tudi uprav iz te ljubezni branimo trdnjavo svojega katoliško-političnega doma nasproti drugomislečim.

Ta ljubezen torej nam naj le brez prestanka pregreva srce.

Te nazore zastopati, razglašati po svojih časnikih, kazati pri svojih shodih, to je naloga novega političnega društva.

Podjetnim možem dolenjskim pa, kateri so že toliko dobrega storili za katoliško stvar mej Dolenjci, in kateri bodo tudi snovali novo društvo, želim iz celega srca dobrega vspeha in božje pomoči.

Narodno-gospodarske razmere na Dolenjskem.

(Govoril na shodu katoliško-političnega društva g. J. Babnik, župnik na Toplicah.)

Velespoštovani mestjani in možje z dežele! Odbor slovensko-katoliško-političnega društva v Ljubljani izročil mi je častni nalog, da govorim na tem slavnem shodu o socialnih, gospodarskih in društvenih zadevah naših. Odkrito povém, da mi prihaja malo vroče, kajti o tem predmetu govoriti se še nikdar poskusil nisem.

Ne vém, bodem-li zmogel moj važni nalog? Duhovnik sem! Priprost župnik na Toplicah! Naši liberalci trobijo v enomer med svet: „Duhovnik, pusti politiko na strani! Njega tezišče bodi cerkev; tu prodajaj svojo modrost! Politiko in vse, kar je ž njo v zvezi, prepusti drugim!“

Gospôda moja! Pravi katoliški duhovnik mora biti po svojem idealu, po svojem vzoru, ki je Jezus Kristus, — priznano nedosežen človeko- in domoljub, in po nauku „apostola narodov“ vsemu vešč. Delokrog katoliškega duhovnika ne sega le do praga cerkvenih vrat; poklic njegov nalaga mu sveto dolžnost, da opominja, poučuje, prepričuje, svetuje in svari, bodisi priložno ali nepriložno. Duhovnik, ki tega ne stori, ali si vselej storiti ne upa, ni pravi duhovnik, ni dober pastir, je najemnik, ki mu ni mar za ovce.

To vzvišeno stališče duhovnikovega poklica daje mi pogum, da govorim danes, brez ozira, naj že žanjem ali hvalo ali grajo, v najboljši zavesti, da spolnim le svojo sveto dolžnost!

1. Naši Dolenjci so večinoma poljedelci in vinorejci. Le v trgih in mestih baviyo se nekateri z obrtnijstvom. Pred 30 leti in še tudi pozneje plačevala je zemlja našemu pridnemu kmetu bogato znoj njegovega truda in dela. Imel je kruha in pi-jache dovolj za se in za svojo obitelj. Žito, ki je preostajalo nad hišne potrebe, imelo je visoko ceno; na jesen prinesel je ponosni gorenjski tovarnik lepo denarce za novi mošt. Dolenjski oratar, dobrovoljen že po svoji naravi, zapel je veselega srca pošteno zdravico, hvaleč Boga za to „zlahtno vinsko kapljico“.

Toda, kolika sprememba v kratkih letih! Danes ni žita, ni vina, za najmanjše domače potrebe ne. Pogostokrat slišimo naše kmete bitko tožiti: „Če se kmalu ne obrne na bolje, ne vemo, kaj bomo počeli!“

Kje pa tiči vzrok gospodarskega propada pri naših Dolenjcih? Moča in suša, mraz in toča, riya in uši, in še druge nezgode obiskujejo pogostoma naše kmete. In kje iščimo v prvi vrsti pomoči zoper te silne sovražnike našega kmetijstva? V katoliški veri! Sv. vera uči: „Delaj in moli!“ To krščansko načelo, ki se, žal, pri sedanjem rodu bolj in bolj zgublja, mora zopet v veljavo priti. Prepričanje, da je Bog vladar in gospodar vesoljnega sveta, in mi le po milosti služabniki Njegovi, to prepričanje mora oživeti v naših srcih. Potem bomo dajali Bogu, kar mu gre: molitev, čast, zahvalo in pokorščino, in našim delom dal bo On svoj blagoslov. Živa vera, življenje po veri, sta prva in poglobitna pogoja, — sta podlaga naši časni sreči.

2. Znani pregovor pravi: „Pomagaj si sam, in pomagal ti bode Bog!“ Zemlja naša se je izmolzla po dolgih stoletjih; njena rodovitnost vidno peša. Treba misliti, kako jo zboljšati; treba jo takorekoč

prisiliti, da nam še rodi, da nam je še v prihodnje dobra krušna mati in ne brezsrčna mačeha.

Kmetiška in vinarska šola na Grmu Vam daje pouk in vzgled razumnega kmetovanja. Pošiljajte svoje sinove na to šolo, veliko dobrega in potrebnega se bodo priučili. V tem oziru priporočam Vam prav toplo „Dolenjske Novice“. Na čelu vsakega lista prinašajo „Dolenjske Novice“ pouk v gospodarskih stvaréh v poljudni besedi iz spretnega peresa moža-strokovnjaka, vodje napominane šole, blg. g. Riharda Dolencea.

Vsaka vas naj bi imela vsaj po jeden iztis „Dolenjskih Novic“. Ne bodite neverni Tomaži, češ: „Kaj vse to pomaga, kazen božja je!“ Kadar bode Bog hotel, bode zopet bolje. To bi se reklo preveč, predrzo zaupati v Boga. Pomagajmo si sami, napredujmo, in Bog nam bode pomagal s svojim blagoslovom.

3. Tretji uzrok propada kmetijskega stanú so neznosni davki. Davkov imamo dandanes toliko, da mi ni mogoče Vam vseh naštetí po imenu. Stari možje poznali so le jeden davek, cesarski davek, ali fronke. Danes pa imamo deželni davek, deželno-šolski davek, okrajni in občinski davek, prihodninski in užitninski davek, pri nas na Toplicah imamo še tudi pasji davek, in v kratkem nas hoče skrbna vlada osrečiti še z osebnim davkom, kakor nam je povedal g. posl. Pfeifer. Ogromnega bremena navedenih davkov naš kmet in obrtnik pri svojih redkih pridelkih in pičlih prihodkih ne moreta dalje nositi. Če v tem oziru ne bode v kratkem zdatne olajšave, kar pa ni kazno, pridemo vsi s kmetijo na kant. Priporočili bodemo torej našim gg. državnim poslancem, da posredujejo pri visoki vladi za zlajšanje davčnega bremena, kar so doslej tudi hvalevredno storili, priporočili njim, da se odločno ubranijo povikšanju vsakeršnega davka našemu kmetu in obrtniku. Država potrebuje denarja, potrebovala ga bode čim dalje več, to vemo. Ali išče naj denarja tam, kjer ga je še dobiti. Pri nas ga ni. Kjer ničesa ni, tam tudi cesar svojo pravico zgubi!

4. Našim kmetom primanjkuje delavnih močij. Dandanes tiši vse le v mesta; ondi se lagljeje in boljše živi, in malo več zasluži, kot na deželi. To marsikoga zvabi, da si gre službe iskat v mesto; na deželi ne bo že kmalu dobiti niti hlapeev niti dekel. Ako pa posel, službujoč v mestu, zbolí ali oslabi, da za delo več sposoben ni, pride zopet na svoj rojstni kraj, in občina mora po sedanjí domovinski postavi zanj skrbeti. To je krivično! Kako pride občina do tega, da mora skrbeti za človeka, ki ga v celi občini nihče ne pozna; ki je bil rojen v mestu in spada k dotični občini le po svojem zakonskem očetu, ali po svoji nezakonski materi, ki sta živela 30 ali še več let v mestu, in bila tam tudi poročena! Domovinsko postavó torej treba spremeniti v tem smislu, da si sleherni pridobi domovinsko pravico v mestu ali občini, kjer je skozi deset let neprestano bival in delal. Na ta način bi se kmečkim občinam prihranilo veliko troškov.

5. Še več delavnih močij vzame nam Dolenjecem Amerika. Amerika je našim Dolenjcem neki eldorado — obljubljena dežela, in nekateri mislijo, da se denar tam zajema kar z žlico. Res je, da je v Ameriki zaslužek boljši, nego pri nas; res je, da si nekateri, ki so zdravi, trdni, pridni in varčni, nekaj stotakov pridobijo; a v zadnjem času se je tudi v Ameriki zaslužek zdatno zmanjšal. Splošno torej velja pravilo: Pustite torej Ameriko — Američanom! Povsod dobro, najboljšo doma! Kdor hoče doma pridno delati in varčno živeti, se že tudi doma preživi. Pošteno vedenje, mirno srce in dobra vest je največje bogastvo.

6. Gospodarji naši obdelovati morajo svoja zemljišča večinoma sami s svojimi malimi nedoraslimi otroki. Odrasle otroke vzame jim ali Amerika, ali cesar. A tudi z nedoraslimi otroki se ne morejo veliko pomagati pri delu. Premajhni so še, prešibki za delo; poleg tega obiskovati morajo od pričetega sedmega do 14. leta šolo. Naši kmetje niso zoper šolo, oni hočejo in zahtevajo, da so otroci dobro poučeni. Naši kmetje le to želé in zahtevajo, da se sedanje šolske postave okoliščinam primerno spremené, da se pri šolskem obiskovanju dovolijo olajšave, ki so utemeljene v šolski noveli z dne 2. maja leta 1883. Ta šolska novela določuje, da se na deželi iz opravičenih vzrokov sme povsod mesto celodnevne pouka vpeljati le poludnevni pouk. S to olajšavo, katero je v zadnjem deželnem zboru predlagal naš deželni poslanec g. Pfeifer in katero zahtevamo tudi mi v imenu vseh starišev šolo ob-

iskujočih otrok, šolski pouk ne bode kar nič oškodovan. Otroci se ne bodo nič manj, raje še več naučili; očetje jih bodo zamogli rabiti pri lagljejih delih, in kar treba posebno še v poštev vzeti: troški za šolstvo bi se znatno znižali.

Čas poteka. Končati moram! Vprašam le, gospôda moja, ali se nam je čuditi, da naše kmetijstvo vedno bolj peša in propada, če ga tarejo tolike nadloge in se mora boriti s tolikimi težavami za svoj obstanek? Treba pomoči, hitre pomoči! Ako pomoč ne pride kmalu, zginil bode srednji stan popolnoma; ostal bode le proletarijat, naga revščina s strašnjimi, cerkvi in državi enako nevarnimi posledicami, in kapitalizem s svojo brezsrčno oholostjo — vse bogastvo nakopičeno v zaprtih rokah nekaterih privilegiranih posameznikov. Bog nas obrvaruj te nesreče!

Slavna skupščina! Slovensko katoliško-politično društvo in pododbor stalne komisije za drugi slovenski katoliški shod v Novem Mestu sta se jedino iz tega namena osnovala, da odvrneta to preteče zlo gospodarskega propada, da pomagata svojim rojakom z vsemi postavnimi sredstvi. Ali nam boste zaupali? Ali nam boste verjeli, da smo vaši istiniti prijatelji, ki vam vse dobro želimo? Brezdomovinci nismo, kojim je narod in njega blagor deveta briga. Mi ljubimo svoj narod! Iz njega smo se rodili, med njim živimo, ž njim se veselimo in trpimo, njemu in njega pravemu blagru hočemo posvetiti vse svoje dušne in telesne sile! Ali nam boste zaupali? Povejte! Dobro! Če nam zaupate, stopite vsi pod našo staroslovensko zastavo, ki nosi napis: Vse za vero, dom, cesarja! Združeni pod to zastavo hočemo neumorno in pogumno delovati na prospeh in blaginjo svojega ljubljenelega slovenskega naroda v trdni nadi, da mu priborimo boljšo in srečnejšo prihodnost! V to pomagaj Bog in naša resnična, neupogljiva volja!

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. avgusta.

Steinwender. Če je kaj resnice na tem, da Steinwender odloži svoj državnozbornski mandat, še sedaj ne vemo. Pač pa se že govori, da bode v njegovem volilnem okraju kandidoval Ghon. Poslednji je pa že sedaj državni poslanec ali bi iz gospodarskih, zlasti železniških ozirov svoj volilni okraj rad zamenil s kakim drugim. Deželni poslanec pa Steinwender vsekako še ostane, ker ga zaradi njegovega deželno-zborskega delovanja dosedaj še niso napadali.

Katoliška politična društva na Moravskem napravljajo velik strah Mladočehom in pa nemškimi liberalcem. Mladočeški listi se dan na dan zaganjajo v ta društva. Posebno jim očitajo, da skušajo podkopati češko narodnost, ker baje iščejo zveze tudi z nemško duhovščino. Delajo na to, da se osnuje na Moravskem velika katoliška stranka, pri kateri bi bili Čehi in Nemci. To je pa po mnenju Mladočehov strašen greh. Kdcr stvar trezno premišlja, se pa mora take stranke le veseliti, kajti naredila bi konec nemško-liberalnemu gospodstvu v deželi in Čehom pripomogla do jednakopravnosti. Da so razmere za Čehe na Moravskem tako nepovoljne, je v veliki meri krivo baš to, da mej moravskimi Nemci ni nobene konservativne stranke. Nemški liberalni listi pa tudi že pozivljajo moravske Nemce k večji narodni in politični pazljivosti zaradi nevarnosti, ki preti od katoliških političnih društev.

Mladočeška radikalna opozicija. Deželni poslanec Proner je hotel sklicati shod volilcev. Okrajno glavarstvo v Rihnovu je shod prepovedalo, ker poslanec v svoji vlogi ni bil natančno naznanil namena shodu, kakor to zahteva zakon. Ker bi shod imel biti še-le 20. t. m., je bilo pač dovolj časa za pritožbo na namestništvo. Radikalni Mladočehi so pa menda mislili, da je sedaj najlepša priložnost, pokazati svojo radikalnost. Po noči so pobili okna pri poslopju okrajnega glavarstva. Po zideh so pa po noči nabili plakate, v katerih se izrecno prepoved shoda navaja za povod temu početju. Čudno tako počenje rihnovskih Mladočehov ni, vsaj le posnemajo mladočeške vodje. Poslednji so v deželni zbornici z razsajanjem preprečili razpravljanje, rihnovski Mladočehi so pa svoje junaštvo pokazali pred poslopjem rihnovskega okrajnega glavarstva. Tako počenje pač ne more biti v korist češkemu narodu. Mladočehi se jako motijo, če mislijo, da bodo s takimi sredstvi kaj dosegli.

Civilni zakon na Ogerskem. Ogersko ministerstvo je končalo svoje posvetovanje o predlogu, s katero bi se uvel obligatorični civilni zakon, ali končno je pa vendar-le prišlo v veliko zadrego. Ministri ne vedo, kako bi dobili dovoljenje vladarjevo, predlogo predložiti državnemu zboru. Pravosodni minister se menda ne upa dobiti tega dovoljenja, ministerski predsednik pa tudi ne. Zaradi tega so ministri prosili deželno-brambovskega ministra barona Fejervaryja, da predloge predloži kralju. Baronu Fejervaryju se je pa zdelo, da to ni v nobeni zvezi z njegovim resortom in je to mislilo odklonil. Vsled tega se je pa stvar odložila, dokler kak minister ne dobi toliko poguma, da s predlogo pojde k vladarju. To pa kaže, da se mora krona zelo upirati in da je upanje, da se civilni zakon na Ogerskem še tako hitro ne uvede. Če se naposled tudi predloga državnemu zboru predloži, jo bo pa pokopala gospodska zbornica, ko bo vedela, da s tem ravna prav po željah vladarjevih.

Potovanje Kallayjevo v Bosno. Predvčeraj odpotoval je skupni finančni minister plem. Kallay, kakor vsako leto, na dva meseca v Bosno in Hercegovino. Ogledal si bode razmere v teh dveh deželah. Da v Bosni in Hercegovini še ni vse, kakor bi moralo biti, je občno znano, ali priznati se pa mora, da se sedanji vrhovni načelnik bosenske uprave zares zanima za deželo in se tudi resno trudi, da bi zboljšal odnose. On se tudi lažje informuje o razmerah v Bosni in Hercegovini, kakor prednik njegov, ker je dobro vešč deželnega jezika. Nadejamo se, da bo tudi po letošnjem potovanju odpravil minister kako pomanjkljivost v deželi in naredil konec kakim pritožbam. Pred vsem bi pa bilo želeti, da bi vlada se lotila rešitve agrarnega vprašanja, da Bosna dobi samostojen kmetijski stan. Tlaka se je nekoliko že odpravila. Napačno je, da se vlada ozira le preveč na mohamedance, premalo pa na kristijane. Avstrija je Bosno in Hercegovino pač le za to zasela, da dá tudi kristijanom več pravic. Pa še jedna druga napaka se opaža v Bosni in Hercegovini, preveč se dežela odpira tujcem, in to ljudem, ki ne prihajajo zemlje obdelovati, temveč na lajši način si zbirat premoženje. Posebno židje našli so dobra tla v teh dveh pokrajinah, in to gotovo ne v prid domačemu prebivalstvu.

Zakon proti dvoboju v Belgiji. V Belgiji je zbornica poslancev po večini sestavljena iz dobrih katolikov, v senatu pa imajo večino razni bogatini, kateri hočejo tudi veljati za konservativne, ali o katoliškem življenju pa vendar ne marajo dosti slišati. Zbornica je bila vsprejela strog zakon proti dvoboju, s katerim bi se dvoboj bil popolnoma preprečil. Senat je pa ta zakon s svojimi spremembami naredil popolnoma iluzoričen. Zbornica je bila določila smrtno kazen za tistega, ki nasprotnika ubije v dvoboju, senat je pa določil najvišjo dopustno kazen na pet let ječe in 10.000 fr. globe. Poziv na dvoboj se bode kaznoval z največ trimesečno, zabavljanje, ki dá povod dvoboju, z največ šestmesečno ječo. Kazni za dvoboje, pri katerih ni nikdo ubit, so se določile tako: 1. Če ni ranjen noben dvobojniki, do dveh mesecev zapora; 2. če je kateri lahko ranjen, do štirih mesecev; 3. če je kateri težko ranjen, do šest mesecev; 4. če kateri dvobojniki vse življenje ne bodo več zdravali sposobni za delo, pa do treh let ječe. Sekundanti se bodo kaznovali k večjemu z jednoletno ječo, zdravniki se pa še kaznovali ne bodo. Časopisi, ki bi priobčevali poročila o dvobojih, se bodo kaznovali z globo v najvišjem znesku 2000 frankov. Sodnik bode smel dvobojnika obsoditi tudi v jednoletno izgubo časti, zavezan pa, to storiti, ne bode. Častnike pa bodo smeli obsoditi tudi le pogojno, to je, da bodo kaznovani samo, če se o določenem času zopet dvobojujejo. Častnikom se bi torej nekaznjivost zakonito dovolila.

Družbe sv. Cirila in Metoda redna VIII. velika skupščina dne 26. julija 1893 v Sežani na Krasu.

IV.

V. Vodstveni tajnik Anton Žlogar obvesti, da so v smislu § 14 družbinih pravil zglašeni s posvetovalno in glasovalno pravico:

Izmed družbinih pokroviteljev:

Direktor Tomo Zupan, deželni poslanec Luka Svetec, deželni odbornik dr. Vošnjak, Kurat Žlogar, Oroslov Dolenc, mestni odbornik. Prof. dr. Svetina, župnik Ivan Vrhovnik. Dr. Fran

Stor, odvetnik; pri I. ljublj. Litijске in Šmartinske Slovenke: št. I. zastopnica gospa Tereza Svetec, iste št. II. gospica Ljudmila Roblek, iste št. III. gospica Kristina Koblar, iste št. IV. gospa Ivana Knaflič. Gospica Vekoslava Koblar. Gospa Marija Koblar, rojena Rehar, posestnica. Trg Litija: zastopnik Luka Svetec. „Dolenjski Sokol“ in Novomeški samci: zastopnik Viktor Rohrman, tovarnar v Ljubljani. Ivan Plantan, c. kr. notar. Ženska podružnica v Postojini: gospica Malči Vičič. Gospica Antonija Kadivec, posestnica. Ženska Šentjakobsko-Trnovska podružnica št. I. zastopnica gospa Ivana Gutnik, uradnikova soproga, ista št. II. zastopnica gospica Antonija Kadivec, ista št. III. gospica Minka Marovt, mestna učiteljica. — Mokronoška podružnica: Anton Žlogar, pooblaščenec. Pivska podružnica: kurat Ivan Zupan. Župnija Sv. Ivan pri Trstu: Josip Gašperšič. „Bralno društvo“ Sveti Ivan pri Trstu: Josip Negode, tajnik. „Vas Podholm“: župnik Martin Malenšek, pooblaščenec. Ženska podružnica v Trstu: državni poslanec Nabrgoj. Ženska šentpeterska podružnica v Ljubljani: g. Marija Trček, veleposestnica. Ženska podružnica v Kameniku: mestni župan Jos. Močnik. Ženska podružnica v Sežani: gospa Mahorčičeva. Moška podružnica v Kranji: Ciril Pirec, posestnik in trgovec. Trnovska župnija v Ljubljani: Ivan Vrhovnik. Župnija Sent Lambert: župnik A. Breč. Prof. Jos. Zelenik. Ptujška posojilnica: Jos. Zelenik, pooblaščenec. Župnik Martin Drčar. Župnija Višnja Gora: Ivan Čebašek, pooblaščenec. Ivan Valenčič, posestnik in trgovec. „Narodna Tiskarna“ v Ljubljani: Ivan Hribar, deželni poslanec. Vas Šmartno pri Litiji: F. Knaflič, trgovec. „Narodna čitalnica“ v Kranji: Ciril Pirec. Dr. Josip Šebesta za dr. Ant. viteza Vieco. Banka „Slavija“ in „Ljubljanski Sokol“: Ivan Hribar. Posojilnica v Ribnici: dr. Treo. I. Gerdol, posestnik. Župnija Cerklje na Gorenjskem: Radoslav Hočevnar, farmacevt. Slovanska Čitalnica v Trstu: dr. M. Pretnar, odvetnik. Dr. Janko Marovt, okrožni zdravnik. Fran Jurca, trgovec. Dr. Fran Stor, odvetnik, pri Teharski podružnici. Župnija Zagorije ob Savi: Matija Medved, starosta „Sokolov“. Dunajski visokošolci l. 1892: Studiosus Švigelj. Zmagoslav Rohrman, tovarnar v Ljubljani. „Gorjanski Dom“ v Gorijah, mestni župnik Malenšek, pooblaščenec.

Od družbinega vodstva:

Prvomestnik prof. Tomo Zupan. Podpredsednik Luka Svetec, Ivan Hribar, deželni poslanec. Blagajnik dr. Jos. Vošnjak, deželni odbornik. Zapisnikar Anton Žlogar.

Od družbinega nadzorništva:

Mestni odbornik Oroslov Dolenc. Profesor dr. Ivan Svetina. Župnik Ivan Vrhovnik.

Od družbinega razsodništva:

Deželno sodiščni svetnik Ljud. Ravnikar. Dr. Fran Stor, odvetnik.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. avgusta.

(Iz nasprotnega tabora.) Tudi „Slov. Narod“ poroča svojim čitateljem o shodu „Katol. političnega društva“ v Novem Mestu in sicer že v dveh številkih, seveda le v „znamenju miru in ljubezni“! — Žal je poročevalcu, da oder gledé na akustiko ni bil prav postavljen, da so govorniki prethi govorili, da ni bilo pri shodu ne godbe, ne petja, celo — plesa ne! — Čudno se mu zdi, zakaj da lajki zagovarjajo katoliška načela, ker je bilo toliko duhovnov na shodu, tolaži se pa, da so bili na shodu le kmetje, meščani pa, kar jih je bilo, so prišli le iz radovednosti, in da zaradi takih shodov radikalni stranki v Ljubljani še ni obupati. — Zadoščenjem povdarjamo, da celo nasprotniki niti ene žal besede ne morejo omeniti gledé veličastnega shoda, kar je pač za shod vsekakor priznalno. V polemiko se gledé tega ne podajamo z „Narodom“, le nekaj dovtipov „Narodovega“ dopisnika bomo še prilično podali svojim čitateljem v zabavo.

(V Kamnik) je prišlo od 16. do 31. julija t. l. 109 tujcev, kateri se zdravijo v ondotnem Kneip-povem zdravilišču.

(Prevzvišeni gosp. knezoškof dr. J. Zwerger) je podaril 2000 gld. za dne 5. t. m. po povodnji ponesrečene Stajerce. — Bolezen se je škofu zadnje dnij zelo shujšala.

(Družba sv. Cirila in Metoda za Istro) dobiva tudi v kraljevini hrvatski vedno več prijateljev. „Obzor“ piše, da se ne more dovolj priporočati, naj vsi rodoljubje čim preje pristopijo. Pravi, da se more skupljati povsod za to družbo, če tudi za nekaj časa izostane zbiranje za vse druge domovinske namene.

(Iz Solkana) se nam piše: V nedeljo dne 6. t. m. popoldne bil je pogreb J. pl. Bartolomeja, pri katerem je bilo mnogo goriške gospode. Pogreb pokazal je mnogo sijajnosti, a malo pobožnosti. Po pogrebu šli so goriški peveci v neko gostilnico ter se tam dobro napili. Ob 11. uri po noči vračali so se proti Gorici, ali sredi poti mej Solkanom in Gorico napadle so jih neznane osebe prav tolovajsko. Nekateri pevce so tako poškodovali in porezali, da so v smrtni nevarnosti. Ta zločin vzbudil je občno nevoljo. Nekateri sumničijo Goričane, drugi Solkance. Preiskava bode že spravila vse na dan.

(Veliko škodo) je naredila po šenčurski fari pri Kranju v nedeljo popoldne toča, ki je zadela polje, spadajoče k vsem: Visoko, Luže, Srednja vas, Senčur, Naklo in Prebačevo. Hudo poškodovana sta vzlasti že skoro zreli oves in ajda.

(Z Bleda) 9. avgusta. Čim bolj razsiplje bogato poletje svoje dari, in krasi naš divni kraj, tem bolj se množe tudi njegovi obiskovalci. Dočim nekaterniki iščejo tukaj zdravja, pohajajo ga drugi, da si napajajo duha ob pogledu belih snežnikov, modrih hribov in sinjega jezera, ki se tukaj strinjajo v prečudno soglasje. — Gostov domačih in tujih šteje Bled, kakor druga leta tudi letos premnogo! — Žalibog, da je ravno ob začetku zdavišne dobe preminilo življenje, ki je bilo s tem lepim krajem kar najtesneje združeno. Umrla je gospa Jera Klinar, lastnica znane gostilne „pri Petranu“. Ranjka se je porodila na Viru pri Vrhniku v občeznani preblagi rodbini Kotnikov. Še mlada omožila se je na Bled k „Petranu“ in je po smrti svojega soproga to priljubljeno gostilno vodila z vso skrbjo in razumnostjo. Skozi 40 let je bila njena hiša zlasti zbirališče domačinov, ki so obiskovali „biser Kranjske dežele“. Priljudno vedenje, dobra postrežba, domača neprisiljenost so razširile njen sloves skoraj po vsem Slovenskem. Duša gospodinjstvu in pravi steber hiše pa je bila blaga ranjka gospa. Vsi opravi, vse skrbi so ležali na njenih ramah. In dasiravno ji ni manjkalo pomoči od strani domačih, je vendar še z bolniške postelje prav do dneva svoje smrti vrejevala in vodila hišne zadeve. — Toda s čudovito živahnostjo in delavnostjo je združevala tudi globoko vernost in pobožnost. Sama lep zgled spolnovanja verskih dolžnostij je tudi skrbela za poštenost svoje hiše. Za reveže, dobrodelne naprave, cerkvene potrebe je imela vedno odprte roke in se jih je tudi spomnila v svoji oporoki. Najjasneje pa se je pokazala krepost njene duše ob času bolezni. Kmalu bode leto, kar jo je nezgoda položila na bolniško posteljo (zlomila si je nogo v ledjah), toda prenašala je vse bolečine in težave bolezni z ginjaivo potrpežljivostjo. Moč in tolažbo je zajemala iz svetih zakramentov in iz branja nabožnih knjig. Huda bolezen v črevih ji je nazadnje pretrgala nit življenja. — Ni se čuditi, da je bila vdeležba pri pogrebu občespoštovane gospe vsestranska in mnogobrojna. Duhovnikov, katere je v življenju vedno rada videla okoli sebe, zbralo se je lepo število, da ji skažejo poslednjo čast. Bil je prelep poleten dan, in se je Bled pokazal v vsej svoji krasoti, ko smo pokopali blago ženo, ki je v tem „zemeljskem raj“ živela, delala in trpela dolgo vrsto let, pa pri tem nadzemeljskega ni pozabila. Počivaj v miru, blaga žena!

(Ustanovljenje posojilnic.) „Zveza slovenskih posojilnic“ v Celju sklicuje ustanovne zbornice za novi posojilnici v Kostanjevici v nedeljo, 13. t. m., ob 3. uri popoldne, in v Radčah v torek, 15. t. m., ob 4. uri popoldne v ondotnem „bralnem društvu“.

(Razstava učil.) Iz Maribora: Ob priliki okrajne učiteljske konferencije za mariborsko okoličico otvori se v prostorih c. kr. učiteljišča v Mariboru razstava učil, katera bode od 11.—16. avgusta predpoldne od 9.—12. ure in popoldne od 3.—6. pristopna učiteljem in prijateljem šole, ki si jo hočejo ogledati. Od drugih sličnih razstav razlikuje se ta posebno s tem, da so tukaj razstavljena skoro le taka učila, katera so delali učitelji sami. Prebivalci na deželi navadno ne uvidijo potrebe učil, zaradi tega jih zelo pičlo kupujejo. Da se temu pomanjkanju v okom pride, treba je torej vzbuditi pri

učiteljih zanimanje za izdelovanje učil. Razstavljena učila ne odlikujejo se toliko po lepi zunanosti in umetnem izdelovanju, kakor po svoji rabljivosti, priprostosti in po nizki ceni.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 30. julija do 5. avgusta je v Ljubljani bilo rojenih 14, umrlo jih je pa 19. Med poslednjimi so bili 3 tujei in 9 iz zavodov. Umrli so za jetiko 4, za vnetjem sopilnih organov 1, za želodčnim katarom 3, za ošpicami 1 in za različnimi boleznimi 10. Zbolelo jih je 5 za ošpicami in 2 za škrlatico.

(Romarjem v Marijino Celje) na znanje, da je odbor preskrbel prenočišča v Marijinem Celju; posamezne osebe plačale bodo za prenočišče poljubno od 20 do 50 kr. Nakaznice dobivale se bodo v vlaku mej vožnjo.

(Z Reke): Nedavno sem omenjal v Vašem dnevniku, da je izšel nov „glagolski misal“ za Črnogoro, Dalmacijo, hrvatsko Primorje in bližnje otoke. Sedaj mi je še omeniti, da se tiska v Rimu v propagandini tiskarni tudi nov „rimski ritual“ za dalmatinske škofije v hrvatskem jeziku. Kakor javljajo iz Rima, stal bode nevezan 5 kron (2 gld. 50 kr.). Ta novi ritual dobi tudi senjska škofija. Sicer ima ona že od leta 1859 hrvatski ritual, a ta ritual ni popoln. Vsled tega bode naš vladika Juraj Posilović uvedel sedanji popolni ritual. Tako bode imela naša vladikovina nov glagolski misal in hrvatski obrednik v sedanjem jeziku. To je lep napredek! Hrvatje morajo res biti hvaležni slavno vladajočemu Leonu XIII., kateri jim je dal ti krasni knjigi. Mej tem, ko nas neusmiljeno stiskajo Mažari in naši prodani bratje, nam je toliko dober sv. oče v Rimu. — Naš vladika J. Posilović se je jel precej gibati. Letos bodo na njegovo prizadevanje v Senju duhovne vaje za svečenstvo iz Krajine (Granice). Dalje se bodo od sedaj opravljali po škofiji ljudski misijoni. O teh ni bilo dosedaj ni duha, ni sluha. Vodili jih bodo dalmatinski jezuitje. Slednjič je uvel tudi kanonično vizitacijo v Granici. Do sedaj se niso vizitovale župe v Krajini. Zato so pa silno zapuščene in zanemarjene. V mnogih župnih cerkvah ni niti luči pred Najsvetejšim. V Granici je veliko žup praznih. Več jih je zdaj praznih, a redki prosijo zanje. Ljudstvo je tam revno, nepoučeno, cerkve slabe, cerkvena oprava pod ničlo. No, pa tega se duhovniki ne bojé toliko, kolikor pravoslavni. Teh je tam mnogo. In kakšni so ti uzmoviči! Katoliški duhovnik mora imeti noč in dan pri sebi nabit samokres, drugače mu vse pokradejo. A popi, namesto da bi narod poučevali, ga fanatizujejo za srbstvo. O srbstvu slišiš v cerkvi, šoli in povsod. Pravoslavni so za Granico pravi bič.

Društva.

(Vabilo k veselici), katero priredi vipavska čitalnica dné 15. avgusta t. l. v proslavo plemenitega rodoljuba gosp. Josipa Gorupa, ustanovitelja dijaškega podpornega društva „Radogoj“. — Vspored: 1. Pozdrav gostom. 2. E. Gangel: „Naši biseri“, udarja tamburaški zbor. 3. Ant. Förster: „Po jezero“, igra na glasoviru gospd. A. Perko. 4. Borovškakov: „Lump“, pöje gosp. Borovškakov. 5. Ruska narodna: „Krasni sarafan“, udarja tamburaški zbor. 6. A. Perko: „Luna sije“, pöje gospd. A. Perko. 7. Rossini: Ouvertura iz opere „Tancred“, igra na gosli gosp. A. Dekleva. 8. Linhard: „Županova Mielka“, šaljiva igra. 9. Ples. — Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 20 kr., sedež 30 kr., ples 1 gld. Čisti dohodek pripade društvu „Radogoj“-u.

Telegrami.

Budimpešta, 9. avgusta. Trgovski minister je v sporazumljenju z ministrom notranjih stvari prepovedal trgovino s cunjami v komitatih, v katerih se sumi, da je kolera. Včeraj je prišlo 400 železniških delavcev iz Marmorosa. Ker je kraj, s katerega so prišli, sumen kolere, se jim ni pustilo, da bi šli po mestu. Odposlali so se nazaj domu.

Veliki Varadin, 10. avgusta. Včeraj zvečer se je zbralo nad 2000 ljudi in je pobilo vse okna palače škofa Pavla, potem rumunskega semenišča in zraven stoječe cerkve. Vrhovnega mestnega glavarja in policijskega komisarja so pretepli. Jeden vojak je ranjen s kamenom. Do 11. ure po noči je bil hrup.

Curih, 6. avgusta. Na današnjem shodu anarhistov se je sklenilo, da skličejo svoj anarhističen kongres na bodoči četrtek v Curih.

Peterburg, 10. avgusta. „Severnoje Agentstvo“ poroča iz gotovega vira, da je rusko brodovje za Sredozemsko morje že sestavljeno. Največ sestoji iz ladij, ki so se udeležile Kolumbove slavnosti v Ameriki.

London, 8. avgusta. Po poročilih iz Bangkoka se je tje kaj dne 8. t. m. povrnil francoski poslanik Pavie brez admirala Humanna. S trdnjav so ga pozdravili s streljanjem, na kar se je odzdravilo s parnika „Alouette“. Francoska zastava se je razobesila na poslaništvu. Zvečer je poslanik obiskal ministra vnanjih stvari.

Umrli so:

8. avgusta. Franciška Marinčič, kajzarjeva hči, 2 leti, Illova 36, božjast. — Terezija Razpotnik, zasebnica, 68 let, Turjaški trg 5, otrpnenje srca. — Anton Bajc, gostilničarjev sin, 3 dni, sv. Jakoba trg 2, oslavljenje.

9. avgusta. Marija Jordan, krojačeva hči, 1³/₄ leta, Turjaški trg 8, meningitis basilaris.

Tuji.

8. avgusta.

Pri **Mallcu**: pl. Brannmüller, fem.; Rachhold, trgovec; Kropper, Wurmbrand, potovalec; Haacka, učitelj; Rudolf, knjigovodja; Ullman z Dunaja. — Baron Codelli, komornik; Verderber, pl. Müller iz Trsta. — Ranzinger in Jagodnik iz Celja. — Schmieger iz Schönfeld-a. — Kogler, oskrbnik, iz Trebnjega. — Marin soprogo od Sv. Križa. — Močnik, župnik, iz Vranje. — Schlesinger, trgovec, iz Draždan. — Brener, vinotrlec, iz Varaždina. — Göttinger, trgovec, iz Norimberka. — Goljevšek, trgovec z lesom, iz Gorice. — dr. Vogl, Hofman iz Grada. — dr. Katz, odvetnik, s sinom, iz Toplice. — Freund, potovalec, iz Prage. — Gustig iz Novega Mesta. — Guerna, polir, iz Italije. — Hamerle, ravnatelj, iz Trsta.

Pri **Stonu**: Kreiner Ivan in Žiga, mesarja, iz Celovca. — Lorenz, zasebnik; Woda, soproga ces. svētnika; Nussbauer, potovalec; Zahn; Kaiser, trgovec, z Dunaja. — Vianello, posestnik, iz Benetk. — Peele iz Vidna. — Legat iz Prestrane. — Tedeschi iz Trsta. — Šelj, trgovec, iz Vipave. — Weber, poročnik, iz St. Pölten-a. — Tachauer iz Vel. Kanize. — Resch, stotnik, s soprogo iz Linca. — Wassermann iz Grada. — Hanny iz Budimpešte.

Pri **bavarskem dvoru**: Podlipnik s Kranjske Gore. — Maehner, prof., iz Kote. — Podlipnik, poročnik, iz Przemisla.

Pri **avstrijskem caru**: Berdajs iz Albone. — Kumer iz Zagorja. — Rant, trgovec, iz Polhovega Grada. — Punčuh, učitelj, s Slapa. — Zablachek, gostilničar, z Glin.

Pri **južnem kolodvoru**: Pazdera, profesor, iz Celovca. — Jenček iz Trsta. — Pavani iz Gorice. — Glaser, poročnik-računovodja, s soprogo, iz Ljubljane. — Chalupnik, potovalec, iz Prage.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm			
		toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	740.2	14.6	sl. zap.	jasno	
9.2. u. pop.	737.8	24.0	sl. zap.	del. oblak.	0.00
9. u. zveč.	738.2	17.0	brezv.	jasno	
Srednja temperatura 15.2°, za 4.6° pod normalom					

Učenca

vešega slovenskega in nemškega jezika, sprejme pod ugodnimi pogoji takoj v svojo prodajalnico z mešanim blagom

Franco Fischer
v Kamniku.

Organist

z dobrimi spričevali išče službe, katero želi v teku jednega meseca nastopiti. — Več pové upravništvo. 366 5

Št. 6615.

Naznanilo.

396 3—1

Zaradi glavnega snaženja uradnih prostorov ostane

deželna blagajna kranjska

od 16. do vštetega dné 19. avgusta t. l.

strankinemu prometu zaprta.

Deželni odbor vojvodine Kranjske.

V Ljubljani, dné 8. avgusta 1893.

Dunajska borza.

Dné 10. avgusta.

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 55 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 „ 10 „
Zlata renta 4%, davka prosta	118 „ 75 „
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 „ 45 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	978 „ — „
Kreditne akcije, 160 gld.	335 „ — „
London, 10 funtov strl.	125 „ 70 „
Napoleonor (20 fr.)	9 „ 92 „
Cesarski cekini	5 „ 91 „
Nemških mark 100	61 „ 27 1/2 „

Dné 9. avgusta.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 60 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 „ 25 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147 „ 50 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	161 „ 75 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	192 „ 50 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 „ 80 „
Zastavna pisma	— „ — „
Kreditne srečke, 100 gld.	198 „ 50 „
St. Genois srečke, 40 gld.	67 „ 50 „

4% srečke dunajske parobrodne družbe	142 gld. — kr.
Avstr. rubečega križa srečke, 10 gld.	18 „ 10 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ 30 „
Salmove srečke, 40 gld.	67 „ 50 „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	— „ — „
Ljubljanske srečke	23 „ 75 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 „ 75 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2885	— „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	105 „ — „
Papirnih rubeljev 100	130 „ — „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjše dobitke.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„**MERCUR**“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarah, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svēti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.